

## Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi leimaverolain muuttamisesta

### ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan leimaverolakiin lisättäviksi salassapitovelvollisuutta koskevat säännökset, jotka pääpiirteiltään vastaavat verotuslaissa olevia säännöksiä. Esityksessä ehdotetaan myös luovuttavaksi leimaveron perimisestä rajavyöhykkeellä oleskeluun ja liikkumiseen oikeuttavasta lupatodistuksesta, valtauskirjasta suoritettavan leimaveron korottamista, anniskelu-oikeudesta suoritettavaa leimaveroa koskevien säännösten muuttamista, vesipiirin vesitoimistojen lisäämistä leimaveroa perivien viranomaisten luetteloon sekä leimaveron perimistä maatalousyrittäjien eläkelaitoksen nimenkirjoittajista

annettavasta todistuksesta. Leimaverolaista ehdotetaan kumottavaksi säännös, joka estää valtion maksuperustelain mukaisten asetusten säätämisen eräillä hallinnonaloilla. Lisäksi ehdotetaan poliisin työn helpottamiseksi luovuttavaksi perimästä leimaveroa moottoriajoneuvon rekisteröimisen yhteydessä annettavista todistuksista ja väliaikaiskuiteista lisäämällä vastaava määrä moottoriajoneuvorekisteriotteesta suoritettavan leimaveron määrään. Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 alusta.

### PERUSTELUT

#### 1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

##### 1.1. Salassapitovelvollisuutta koskevat säännökset

Leimaverolain soveltamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (663/43) 23 §:n mukaan valvontaviranomainen ei saa ilmaista, mitä hän toimessaan on saanut tietoonsa, paitsi milloin tällainen ilmaiseminen on tarpeen leimaverolain tai sanotun valtioneuvoston päätöksen rikkomisesta tehtävää syytettä taikka valtiolle tai kunnalle tulevan veron määräämistä varten taikka asian selvittämiseksi tuomioistuimessa.

Heinäkuun 1 päivänä 1980 voimaan tulleilla laeilla (361 ja 362/80) lievennettiin verotuslaissa ja liikevaihtoverolaissa olevia verotus-

tietoja koskevia tiukkoja salassapitosäännöksiä osittain. Tarkoituksena oli muun muassa tehostaa viranomaisten välistä yhteistyötä. Kun leimaverotusta koskevia tietoja ei ole syytä pitää eri asemassa kuin muita verotustietoja, ehdotetaan leimaverolakiin otettaviksi vastaavansisältöiset säännökset kuin verotuslaissa ja liikevaihtoverolaissa, ottamalla kuitenkin leimaverolain erityisluonne huomioon. Leimaverolakiin ehdotetaan lisättäviksi uusi 100 c ja 100 d §. Nykyisen leimaverotustietojen salassapitosäännöksen sisältävä valtioneuvoston päätöksen 23 § voitaisiin kumota.

Uuden 100 c §:n 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että leimaverolain rikkomisesta tehtävää syytettä, veron perimistä tai valtiolle tai kunnalle tulevan veron määräämistä varten taikka leimaverotuksesta tehtyjen valitusten tutkimista varten on verovi-

ranomaisille kertyneet tiedot tai asiakirjat annettava asianomaisten viranomaisten käytettäväksi.

Konkurssirikoksia ja muita taloudellisia rikoksia selvittäessään syyttäväviranomaiset tarvitsevat tietoja tapahtuneista kiinteistö- ja osakekaupoista silloin, kun on aihetta epäillä, että omaisuutta on luovutettu ennen konkurssin alkua. Kun leimaveroa koskevat asiakirjat on liitetty verotusasiakirjoihin, syyttäväviranomaiset ovat käytännössä yleensä saaneet haluamansa tiedot verotuslain 132 §:n 2 momentissa mainituilla edellytyksillä. Kun olisi asianmukaista, että leimaverotietoja koskevat salassapitosäännökset olisivat leimaverolaissa, ehdotetaan leimaverolain 100 c §:n 1 momenttiin otettavaksi myös säännös, jonka mukaan takavarikosta ja etsinnästä rikosasioissa annetun lain (260/59) 12 §:ssä säädettyin edellytyksin vangitsemiseen oikeutetulla viranomaisella on oikeus myös muun kuin verorikoksen selvittämistä varten saada leimaverotusta koskevia asiakirjoja ja niistä ilmeneviä tietoja.

Pesänselvitystä varten on usein tarpeellista saada tietoja tapahtuneista kiinteistö- ja osakekaupoista. Pesänselvittäjinä toimivat asianajat saavat yleensä tarvitsemansa tiedot verotuslain 132 §:n säännösten nojalla, koska tällaiset tiedot selviävät verotusasiakirjoista. Jotta osituksen ja perinnönjaon toimittamiseksi tarpeelliset tiedot toisen puolison ja pesän varallisuusasemasta olisivat vaikeuksitta pesänselvittäjien saatavissa, ehdotetaan 100 c §:n 2 momenttiin otettavaksi säännös, jonka mukaan puolisoilla, kuolleen puolison perillisellä samoin kuin määrättyllä pesänselvittäjällä tai pesänjakajalla on oikeus saada tarvitsemansa tiedot.

Käytännössä on ilmennyt tarvetta saada asunto-osakkeiden luovutuksista tehdyistä leimaverolaskelmista tietoja asuntojen hintatason selvittämiseksi. Nykyisten säännösten mukaan ei ole mahdollista tällaisia tietoja antaa. Ehdotetun 100 c §:n 3 momentiksi ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan verohallitus voi määrätä leimaverolaskelmista saatavia tietoja annettaviksi valtion ja kunnan viranomaisille ja muille julkisyhteisöille muussakin kuin rikoksen selvittämistarkoituksessa. Samoin verohallitus voisi määrätä leimaverolaskelmat annettaviksi tilastollista tai tieteellistä tutkimusta varten tällaista tutkimusta suorittavan henkilön tai viranomaisen käytettäväksi.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, että luovutettuja tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tietoja ei saa myöskään luovuttaa, ellei toisin ole säädetty tai ellei verohallitus anna siihen lupaa.

Leimaverolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 100 d §, joka sisältää säännökset velvollisuudesta pitää salassa kaikki, mitä virassa tai julkisessa toimessa tai 100 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa on saanut tietää toisen taloudellisesta asemasta tai liikesuhteista taikka seikasta, joka nimenomaan tai asian laadun vuoksi on pidettävä salassa.

## 1.2. Rajavyöhykkeellä liikkumiseen ja oleskeluun oikeuttava lupa

Rajavyöhykelain (403/47) mukaan rajarauhahan sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden voimassa pitämiseksi ja tehostamiseksi raja-alueella voidaan valtakunnan rajalle muodostaa erityinen rajavyöhyke. Liikkuminen ja oleskelu rajavyöhykkeellä ilman poliisiviranomaisen lupaa on 15 vuotta täyttäneeltä henkilöltä kielletty. Tästä todistuksesta on leimaverolain 10 §:n Todistusta koskevan nimikkeen 1 momentin 5 kohdan mukaan suoritettava leimaveroa 10 markkaa.

Rajarauhan ja valtakunnan rajan koskemattomuuden turvaaminen edellyttää rajavyöhykkeen säilyttämistä ja sitä koskevia rajoituksia. Rajavyöhykkeellä vakinaisesti asuvia on noin 500. Vapaa-ajan asutusta on rajavyöhykkeellä vielä vakinaista asutusta enemmänkin. Kun lupa tarvitaan yksittäistä, lyhyttäkin vierailua varten, aiheuttaa leimaveron periminen rajavyöhykkeen läheisyydessä asuville kohtuutonta haittaa ja kustannuksia. Vuonna 1980 myönnettiin yhteensä 12 842 liikkumis- ja oleskelulupaa. Tämän vuoden heinäkuun loppuun mennessä on lupia myönnetty 3 200. Kun rajavaltuutettujenkaan myöntämistä luvista valtakunnan rajan ylittämiseen ei peritä leimaveroa, on perusteltua, että myös rajavyöhykkeellä liikkumista ja oleskelua varten myönnettyt luvat annetaan leimaverotta. Tämän johdosta ehdotetaan leimaverolain 10 §:n Todistusta koskevan nimikkeen 1 momentin 5 kohdasta poistettavaksi maininta näistä luvista ja oleskelu- ja liikkumislupan leimaverovapautta koskeva säännös otettavaksi 12 §:n 1 momenttiin uudeksi 58 kohdaksi.

### 1.3. Valtauskirja

Kaivoslain (503/65) mukaan Suomen kansalaisella tai suomalaisella yhtiöllä, osuuskunnalla, yhdistyksellä tai muulla yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus etsiä, vallata ja hyväksikäyttää esiintymää, joka sisältää laissa mainittuja kaivoskivennäisiä. Ulkomaalainen tai ulkomainen yhteisö tai säätiö taikka suomalainen yhteisö ja säätiö, jonka oikeus omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta on harkinnasta riippuvainen, saa vain valtioneuvoston erikseen antamalla luvalla ja ehdoilla käyttää näitä oikeuksia. Sen, joka haluaa käyttää oikeutta kivennäisesiintymään, on haettava valtauskirjaa alueeseen. Valtauskirjan antaa kauppa- ja teollisuusministeriö.

Leimaverolain säännösten mukaan valtauskirjasta on suoritettava leimaveroa 150 markkaa, tai jos se annetaan ulkomaalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle taikka sellaiselle suomalaiselle yhteisölle, jonka oikeus omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta riippuu harkinnasta, enintään 3 000 markkaa luvan myöntävän viranomaisen harkinnan mukaan.

Valtauksia tekevät ja tutkimustoimintaa harjoittavat pääasiallisesti kaivostoimintaa harjoittavat yritykset ja geologinen tutkimuslaitos. Viime vuosina yksityiset henkilöt ovat aikaisempaa useammin hakeneet valtauskirjoja. Laipissa ovat lomanviettäjät hakeneet kullanhuhdontavaltauksia. Nämä ovat yleensä kaivoslain ja tutkimustoiminnan kannalta melko merkityksettömiä. Lisäksi tällaiset valtaajat jättävät usein kaivoslaissa asetetut maksut maksamatta, jolloin niiden perimisestä aiheutuu valtiolle ylimääräisiä kustannuksia. Myös entistä useammin on ryhdytty valtaamaan omia maa-alueita tarkoituksena pyrkiä estämään ammattiyritysten tutkimustoimintaa. Tällaisten valtausten yleistymisen ei ole kaivostoiminnan kehittämisen kannalta kovinkaan suotavaa. Osasyynä tällaisten kaivostoiminnan kannalta epäsuotuisien valtausten lisääntymiseen on valtauskirjasta suoritettavan leimaveron vähäinen määrä.

Kun valtauskirja tuottaa saajalleen varallisuusarvoista etua, olisi asianmukaista, että luvan myöntävä viranomainen voisi leimaveroa määrätessään ottaa huomioon myös etuuden laadun ja tarkoituksen. Tämän vuoksi ehdotetaan leimaverolain 10 §:n Valtauskirjaa koskeva nimike muutettavaksi siten, että leimavero valtauskirjasta olisi vähintään 300 ja enintään

1 000 markkaa luvan myöntävän viranomaisen harkinnan mukaan. Käytännössä leimavero olisi yleensä 1 000 markkaa. Kauppa- ja teollisuusministeriö voisi kuitenkin harkita leimaveron määräksi 300 markkaa silloin, kun valtauskirjaa hakeva etsii ammatikseen kaivoskivennäisiä ja saa pääasiallisen toimeentulonsa tästä toiminnasta. Ulkomaalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle tai sellaiselle suomalaiselle yhteisölle, jonka oikeus omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta on harkinnasta riippuvainen, myönnettävästä valtauskirjasta suoritettava leimavero ehdotetaan myös harkinnanvaraiseksi siten, että se olisi vähintään 3 000 markkaa ja enintään 5 000 markkaa.

Vuonna 1980 myönnettiin valtauskirjoja yhteensä 196 kappaletta, joista 32 myönnettiin Outokumpu Oy:lle. Toistaiseksi kukaan ulkomaalainen tai ulkomainen yhteisö taikka tällaiseen verrattava kotimainen yhteisö ei ole hakenut valtausoikeutta Suomessa olevaan kivennäisesiintymään.

### 1.4. Anniskelusopimus

Leimaverolain 65 b §:n mukaan alkoholiyhtiön ja ravitsemisliikkeen harjoittajan välillä tehdystä anniskelusopimuksesta, jolla liikkeenharjoittajalle annetaan oikeus anniskella alkoholijuomia, on suoritettava leimaveroa anniskelu-oikeuden ja sen nojalla suoritettavan liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta riippuen vähintään 50 ja enintään 1 000 markkaa. Valjalta kalenterivuodelta suoritettavan leimaveron määrä on yhtä monta kahdestoistaosaa vuosittain suoritettavan leimaveron määrästä kuin sopimus käsittää täysiä tai vajaita kalenterikuukausia. Aikaisemmin määrätty leimavero otetaan huomioon uutta leimaveroa määrättäessä, jos anniskelusopimusta sopimuksen voimassaoloaikana muutetaan anniskelu-oikeuden saajan hyväksi. Jos liiketoiminnan laadussa tai laajuudessa tapahtuu leimaveron määrittämisen jälkeen olennainen muutos, leimaveroa voidaan korottaa tai alentaa. Anniskelusopimuksia on tämän vuoden heinäkuun loppuun mennessä tehty 1 547 kappaletta. Anniskelusopimuksesta suoritettavan leimaveron määrää valtioneuvoston asettama anniskeluvorolautakunta. Tämän asettamisesta ja tehtävistä samoin kuin muutoksenhausta sen antamaan päätökseen on säädetty samassa pykälässä.

Anniskelu oikeus antaa saajalleen varallisuusarvoisen edun, minkä vuoksi tällaista oikeutta on perusteltua pitää verotuksen kohteena. Pykälässä olevat yksityiskohtaiset säännökset ovat kuitenkin osoittautuneet voimassa olevaan sopimuskäytäntöön huonosti sopiviksi. Tämän johdosta ehdotetaan lakiin otettavaksi vain veron määräämisperusteita koskevat säännökset, ja muut menettelytapaa ja anniskeluverolautakuntaa koskevat säännökset otettaisiin anniskeluverolautakuntaa koskevaan asetukseen.

Voimassa olevan säännöksen mukaan leimaveroa on suoritettava anniskelusopimuksesta. Lain sanamuodosta aiheutuu, että jokaisesta uudesta anniskelusopimuksesta on määrättävä leimaveron uudestaan, vaikka veron määräämisperusteet eivät muuttuisikaan. Koska leimaverotuksen kohteena periaatteessa on anniskelu oikeus ja kun teknisistä syistä anniskelusopimukset joudutaan uusimaan vuoden 1982 alusta, ehdotetaan lain sanamuoto muutettavaksi siten, että leimaveron on suoritettava anniskelu oikeudesta.

Leimaveron määrääsi anniskeluverolautakunta, jonka valtioneuvosto määrää viideksi vuodeksi kerrallaan. Liikkeenharjoittajan olisi vuositain ennen anniskelun aloittamista esitettävä selvitys leimaveron suorittamisesta anniskelu paikkakunnan poliisille. Anniskeluverolautakunnan päätöksestä ehdotetaan haettavaksi muutosta lääninoikeudelta. Nykyisen säännöksen mukaan anniskeluverolautakunnan päätöksestä on valitus oikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mitä ei ole pidettävä tarkoituksen mukaisena.

### 1.5. Toimituskirjoista suoritettava leimaveron ja muut maksut

Viranomaisten toimituskirjoista suoritettavaa leimaveroa koskevat säännökset muodostavat leimaverolain historiallisesti vanhimman ja keskeisimmän osan. Leimaveron perivät viranomaiset on vuonna 1877 annetusta leimasuostunnasta lähtien jaettu laissa eri ryhmiin siten, että vero on korkeampi ylempien viranomaisten antamista toimituskirjoista kuin alempien viranomaisten toimituskirjoista. Leimaverolain 5 §:n 1 ja 2 momentissa todetaan, että neljään ensimmäiseen viranomaisten ryhmään kuuluvien viranomaisten antamista toimituskirjoista suoritetaan vain leimaveron, kun taas

viidenteen ja kuudenteen ryhmään kuuluvien viranomaisten toimituskirjoista suoritetaan leimaveron lisäksi myös lunastusta tai muita maksuja sen mukaan kuin erikseen säädetään. Vastaavansisältöiset säännökset olivat jo edellisessä, vuonna 1929 annetussa leimaverolaisessa.

Valtion maksuperustelain (980/73) mukaan valtion viranomaisten suoritteista voidaan periä valtiolle maksua. Suoritteella tarkoitetaan viranomaisten tuottamia palveluksia ja tavaroita. Maksuperustelain nojalla annettujen maksuasetusten mukaisia maksuja kannetaan useilla hallinnonaloilla.

Eräiden keskusvirastojen tehtäviin kuuluu tavanomaisen hallintotoiminnan lisäksi erilaisten laitteiden katselmukset ja tarkastukset ja muiden sellaisten palvelusten tuottaminen, joista olisi tarkoituksenmukaista periä aiheutuneiden kustannusten mukaan määräytyvä maksu. Leimaverolain 5 §:n 1 ja 2 momentin säännökset ovat kuitenkin muodollinen este maksuasetuksen säätämiseksi silloin, kun kysymyksessä on leimaverolain 4 §:n neljään ensimmäiseen viranomaisten ryhmään kuuluva viranomainen. Olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista, että kunkin viranomaisen kohdalla voitaisiin erikseen harkita, mitkä viranomaisen toimialaan kuuluvat tehtävät ovat sellaisia, että niistä annettavista toimituskirjoista olisi suoritettava leimaveron vai ovatko toimenpiteet maksuperustelaisissa tarkoitettuja suoritteita, joista olisi perittävä kustannusten korvausta. Koska leimaverolain 5 §:n 1 ja 2 momentin säännökset muodostavat esteen eräiden keskusvirastojen suoritteista perittävien maksuasetusten säätämiseksi, ehdotetaan säännökset kumottaviksi.

### 1.6. Moottoriajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä annettavat todistukset

Leimaverolain 10 §:n Todistusta koskevan nimikkeen 1 momentin 6 kohdan mukaan todistuksesta, joka koskee moottoriajoneuvoa varten annettavien tunnusmerkkien väliaikaista käyttöä samoin kuin moottoriajoneuvon omistusoikeuden siirtymisen johdosta uudelle omistajalle tai haltijalle annettavasta väliaikaistodistuksesta on suoritettava leimaveron 10 markkaa. Leimaveron on suoritettava myös moottoriajoneuvorekisteriotteesta sekä sitä annettaessa että myös rekisteriin tehdyn muutoksen johdos-

ta. Kun tällaisia todistuksia annetaan noin 800 000 kappaletta vuosittain, aiheuttaa leimaveron periminen tarpeetonta työtä poliisille. Kun myös moottoriajoneuvorekisteriotteesta on suoritettava leimaveroa, voitaisiin todistuksesta ja väliaikaiskuitista maksettavaksi tuleva leimavero periä korottamalla rekisteriotteesta suoritettavaa leimaveroa 10 markalla. Muutos helpottaisi poliisin työtä, mihin myös julkisessa hallinnossa keväällä 1980 toteutetuissa byrokratiatalkoissa kiinnitettiin huomiota. Tämän vuoksi ehdotetaan leimaverolain 10 §:n Todistusta koskevan nimikkeen 1 momentin 6 kohta kumottavaksi. Lain 12 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 59 kohta, jossa säädettäisiin verosta vapaaksi moottoriajoneuvoa varten annettavien tunnusmerkkien väliaikaista käyttöä koskeva todistus sekä omistusoikeuden siirtymisen johdosta uudelle omistajalle tai haltijalle annettava väliaikaiskuitti. Kumottavaksi ehdotetussa 6 kohdassa oleva maininta merkinnästä, joka tehdään uutta yksityiskäyttöön rekisteröityä henkilöautoa koskevan käyttöilmoituksen johdosta, ehdotetaan tarpeettomana jätettäväksi laista pois, koska tällaisia merkintöjä ei enää tehdä.

Lain 10 §:n Moottoriajoneuvorekisteriotetta koskeva nimike ehdotetaan muutettavaksi siten, että autoa ja yli 50 kilon painoista moottoripyörää koskevasta otteesta suoritettava leimavero nousisi 40 markasta 50 markkaan ja muuta moottoriajoneuvoa tai perävaunua koskevasta otteesta suoritettava leimavero nousisi 20 markasta 30 markkaan. Rekisteriin tehdystä muutoksesta suoritettavaa leimaveroa ehdotetaan korotettavaksi 20 markasta 30 markkaan.

### 1.7. Muut ehdotetut muutokset

Vesihallinnon organisaatiota on muutettu 1 päivästä maaliskuuta 1981 lukien lisäämällä vesihallinnon piirihallinnon päätösvaltaa. Tästä syystä on tarkoituksenmukaista, että myös vesipiirien vesitoimistot voisivat periä leimaveroa

antamistaan päätöksistä ja jäljennöksistä. Tämän vuoksi ehdotetaan leimaverolain 4 §:n neljännessä viranomaisten ryhmässä olevaan luetteloon lisättäväksi vesipiirien vesitoimistot. Samalla ehdotetaan lainkohtaa muutettavaksi siten, että tullitoimistojen asemesta luetteloon otetaan tullitoimipaikat, jotka ovat voimassa olevan tullihallinnosta annetun asetuksen (142/80) mukaan tullipiireissä toimivia viranomaisia.

Leimaverolain 10 §:n Todistusta koskevan nimikkeen 4 kohdassa on säädetty perittäväksi 10 markan leimavero todistuksesta, josta ilmenee, keillä on oikeus kirjoittaa liikennevakuutusyhdistyksen, merimieseläkekassan, eläketurvakeskuksen ja työeläkekassan nimi. Koska sosiaali- ja terveysministeriö pitää myös maatalousyrittäjien eläkelaitoksen nimenkirjoittajista samanlaista luetteloa ja antaa samansisältöisiä todistuksia, ehdotetaan lainkohtaan lisättäväksi maatalousyrittäjien eläkelaitos.

## 2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta leimaveron tuottoon. Rajavyöhykkeellä liikkumiseen ja oleskeluun oikeuttavasta lupatodistuksesta suoritettavasta leimaverosta luopuminen vähentäisi leimaveron tuottoa arviolta noin 120 000 markalla vuodessa. Valtauskirjasta suoritettavan leimaveron korottaminen lisäisi leimaveron tuottoa muutamalla kymmenellä tuhannella markalla vuodessa. Muilla ehdotetuilla muutoksilla ei ole juurikaan vaikutusta leimaveron tuoton määrään.

## 3. Voimaantulo

Ehdotetut muutokset on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1982.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

## Laki

### leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 5 §:n 1 ja 2 momentti ja 10 §:n *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 6 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentti 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (492/71), 2 momentti 10 päivänä marraskuuta 1972 annetussa laissa (734/72) ja 10 §:n *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 6 kohta 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (851/80),

muutetaan 4 §:ään sisältyvä neljäs viranomaisten ryhmä, 10 §:n *Moottoriajoneuvorekisteriotetta* koskevan nimikkeen 1 momentti, *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 4 ja 5 kohta ja *Valtauskirjaa* koskeva nimike sekä 65 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:ään sisältyvä neljäs viranomaisten ryhmä 30 päivänä maaliskuuta 1973 annetussa laissa (273/73), 10 §:n *Moottoriajoneuvorekisteriotetta* koskevan nimikkeen 1 momentti, *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 4 ja 5 kohta ja *Valtauskirjaa* koskeva nimike mainitussa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa ja 65 b § muutettuna 20 päivänä joulukuuta 1968 annetulla lailla (670/68) ja mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla, sekä

lisätään 12 §:n 1 momenttiin uusi 58 ja 59 kohta sekä lakiin uusi 100 c ja 100 d § seuraavasti:

#### 4 §

Viranomaiset, joiden toimituskirjoista leimaveroa on suoritettava, luetaan leiman määrän puolesta kuuteen ryhmään seuraavasti:

#### 4 ryhmä:

Henkikirjoittajat, poliisilaitokset, nimismiehet, apulaisnimismiehet, tullitoimipaikat, maanmittauskonttorit, maanmittaustoimistot, metsähallituksen piirikuntakonttorit ja vesipiirien vesitoimistot.

#### 10 §

Seuraavat toimituskirjat tai viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan merkityt lupatodistukset, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, on 6 ja 8 §:ssä säädetyn leiman sijasta varustettava leimalla seuraavin määrin:

*Moottoriajoneuvorekisteriote*, autorekisterikeskuksen tai Helsingin poliisilaitoksen antama:

1) kun moottoriajoneuvo on rekisteröity ja ote koskee autoa tai yli 50 kilon painoista moottoripyörää, 50 markkaa ja kun ote koskee muuta moottoriajoneuvoa tai perävaunua, 30 markkaa;

2) kun rekisteriin tehtyä merkintää on muutettu, 30 markkaa.

*Todistus*, joka annetaan erityisenä toimituskirjana tai kirjoitetaan viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan:

4) todistus siitä, keillä on oikeus kirjoittaa liikennevakuutusyhdistyksen, merimieseläkekassan, eläketurvakeskuksen, työeläkekassan ja maatalousyrittäjien eläkelaitoksen nimi, 10 markkaa;

5) henkilöllisyyden toteamiseksi annettu todistus 10 markkaa.

*Valtauskirja*, luvan myöntävän viranomaisen harkinnan mukaan vähintään 300 markkaa ja enintään 1 000 markkaa, tai jos se annetaan ulkomaalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle taikka sellaiselle suomalaiselle yhteisölle, jonka oikeus omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta on harkinnasta riippuvainen, vähintään 3 000 markkaa ja enintään 5 000 markkaa.

#### 12 §

Leimaverosta ovat vapaat toimituskirjat:

58) todistus määrätyle valtakunnan raja-alueelle tai muulle erikseen määrätyle alueelle matkustamista taikka siellä oleskelua tai liikkuamista varten.

59) todistus, joka koskee moottoriajoneuvoa varten annettavien tunnusmerkkien väliaikaista

käyttöä, sekä moottoriajoneuvon omistusoikeuden siirtymisen johdosta uudelle omistajalle tai haltijalle annettava väliaikaiskuitti.

#### 65 b §

Alkoholilyhtiön antamasta oikeudesta anniskella muita alkoholijuomia kuin keskiolutta on suoritettava kalenterivuositain leimaveroa anniskelu-oikeuden ja sen nojalla harjoitettavan liiketoiminnan laadun ja laajuuden sekä anniskelu-oikeuden voimassaoloajan mukaan vähintään 50 ja enintään 1 000 markkaa. Tilapäisestä, enintään kuukauden ajaksi annetusta anniskelu-oikeudesta on leimavero 50 markkaa.

Leimaveron määrää anniskeluvierolautakunta, jonka valtioneuvosto asettaa. Lautakunnan toimikaudesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään asetuksella.

Leimaveron suorittamisesta on vuosittain ennen anniskelun aloittamista esitettävä selvitys anniskelupaikkakunnan poliisille.

Anniskeluvierolautakunnan päätökseen haetaan muutosta niin kuin leimaverolain 92 §:ssä on säädetty.

#### 100 c §

Leimaverolain tai leimaverolain soveltamisesta annettujen säännösten rikkomisesta tehtävää syytettä, veron perimistä tai valtiolle tai kunnalle tulevan veron määräämistä varten taikka leimaverotuksesta tehtyjen valitusten tutkimista varten on veroviranomaisille kertyneet tiedot tai asiakirjat annettava asianomaisen viranomaisen käytettäväksi. Takavarikosta ja etsinnästä rikosasioissa annetun lain (260/59) 12 §:ssä säädettyin edellytyksin on veroviranomaisille kertyneet asiakirjat ja niistä ilmenevät tie-

dot annettava vangitsemiseen oikeutetun viranomaisen käytettäväksi muunkin rikoksen kuin verorikoksen selvittämistä varten.

Puolisolla tai kuolleen puolison oikeudenomistajilla samoin kuin tuomioistuimen tai tuomarin määräämällä pesänselvittäjällä ja pesänjakajalla on oikeus saada veroviranomaisille kertyneistä asiakirjoista osituksen tai perinnönjaon toimittamiseksi tarvittavia tietoja.

Verohallitus voi määrätä leimaverolaskelmista ilmeneviä tietoja annettavaksi valtion ja kunnan viranomaisille sekä julkisyhteisöille myös muussa kuin edellä tässä pykälässä säädettyssä tarkoituksessa. Verohallitus voi myös määrätä leimaverolaskelmat tai niistä ilmenevät tiedot annettavaksi tilastollista tai tieteellistä tutkimusta varten tällaista tutkimusta suorittavan viranomaisen tai henkilön käytettäväksi.

Veroviranomaisilta tämän pykälän nojalla saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen, ellei toisin ole säädetty tai ellei verohallitus siihen anna lupaa.

#### 100 d §

Jokainen on velvollinen pitämään salassa, mitä hän virassaan tai julkisessa toimessaan taikka 100 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa on verotusta varten annetuista tiedoista tai asiakirjoista saanut tietää toisen taloudellisesta asemasta tai liikesuhteista taikka seikasta, joka lain tai erityisen määräyksen mukaan nimenomaan tai asian laadun vuoksi ilmeisesti on pidettävä salassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1982.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Mauno Forsman

## Laki

### leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 5 §:n 1 ja 2 momentti ja 10 §:n *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 6 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentti 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (492/71), 2 momentti 10 päivänä marraskuuta 1972 annetussa laissa (734/72) ja 10 §:n *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 6 kohta 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (851/80),

muutetaan 4 §:ään sisältyvä neljäs viranomaisten ryhmä, 10 §:n *Moottoriajoneuvorekisteriotetta* koskevan nimikkeen 1 momentti, *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 4 ja 5 kohta ja *Valtauskirjaa* koskeva nimike sekä 65 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:ään sisältyvä neljäs viranomaisten ryhmä 30 päivänä maaliskuuta 1973 annetussa laissa (273/73), 10 §:n *Moottoriajoneuvorekisteriotetta* koskevan nimikkeen 1 momentti, *Todistusta* koskevan nimikkeen 1 momentin 4 ja 5 kohta ja *Valtauskirjaa* koskeva nimike mainitussa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa ja 65 b § muutettuna 20 päivänä joulukuuta 1968 annetulla lailla (670/68) ja mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla, sekä

lisätään 12 §:n 1 momenttiin uusi 58 ja 59 kohta sekä lakiin uusi 100 c ja 100 d § seuraavasti:

#### Voimassa oleva laki

#### Ehdotus

#### 4 §

Viranomaiset, joiden toimituskirjoista leimaveroa on suoritettava, luetaan leiman määrän puolesta kuuteen ryhmään seuraavasti:

#### 4 ryhmä:

Henkikirjoittajat, poliisilaitokset, nimismiehet, apulaisnimismiehet, tullitoimistot, maanmittauskonttorit, maanmittaustoimistot ja metsähallituksen piirikuntakonttorit.

#### 4 ryhmä:

Henkikirjoittajat, poliisilaitokset, nimismiehet, apulaisnimismiehet, *tullitoimipaikat*, maanmittauskonttorit, maanmittaustoimistot, metsähallituksen piirikuntakonttorit ja *vesipiirien vesitoimistot*.

#### 5 §.

Edellä 4 §:n 1—4 ryhmiin kuuluvien viranomaisten ja eräiden asetuksella erikseen määrättyjen 5 ryhmään luettujen oikeuslaitokseen kuuluvien viranomaisten toimituskirjoista suoritetaan ainoastaan leimaveroa.

Muiden kuin edellä tarkoitettujen ryhmään 5 luettujen sekä ryhmään 6 kuuluvien viranomaisten toimituskirjoista maksetaan leimaveron lisäksi tai yksinomaan lunastusta tai muita maksuja sen mukaan kuin erikseen säädetään.

#### 5 §

(1 ja 2 mom. kumotaan)

## Voimassa oleva laki

## Ehdotus

## 10 §

Seuraavat toimituskirjat tai viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan merkityt lupatodistukset, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, on 6 ja 8 §:ssä säädetyn leiman sijasta varustettava leimalla seuraavin määrin:

*Moottoriajoneuvorekisteriote, autorekisterikeskuksen tai Helsingin poliisilaitoksen antama:*

1) kun moottoriajoneuvo on rekisteröity ja ote koskee autoa tai yli 50 kilon painoista moottoripyörää, 40 markkaa, ja kun ote koskee muuta moottoriajoneuvoa tai perävaunua, 20 markkaa;

2) kun rekisteriin tehtyä merkintää on muutettu, 20 markkaa.

*Todistus, joka annetaan erityisenä toimituskirjana tai kirjoitetaan viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan:*

4) todistus siitä, ketkä ovat oikeutetut kirjoittamaan liikennevakuutusyhdistyksen, merimieseläkekassan, eläketurvakeskuksen ja työeläkekassan nimen 10 markkaa;

5) todistus määrätyle valtakunnan raja-alueelle tai muulle erikseen määrätyle alueelle matkustamista taikka siellä oleskelua tai liikkumista varten samoin kuin henkilöllisyyden toteamiseksi annettu todistus 10 markkaa;

6) todistus, joka koskee moottoriajoneuvoa varten annettavien tunnusmerkkien väliaikaista käyttöä, tai merkintä, joka tehdään uutta yksityiskäyttöön rekisteröityä henkilöautoa koskevan käyttöilmoituksen johdosta, sekä moottoriajoneuvon omistusoikeuden siirtymisen johdosta uudelle omistajalle tai haltijalle annettava väliaikaistodistus 10 markkaa.

*Valtauskirja, 150 markkaa tai, milloin se annetaan ulkomaalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle taikka sellaiselle suomalaiselle yhteisölle, jonka oikeus omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta on harkinnasta riippuva, enintään 3 000 markkaa sen viranomaisen harkinnan mukaan, joka luvan myöntää.*

*Moottoriajoneuvorekisteriote, autorekisterikeskuksen tai Helsingin poliisilaitoksen antama:*

1) kun moottoriajoneuvo on rekisteröity ja ote koskee autoa tai yli 50 kilon painoista moottoripyörää, 50 markkaa ja kun ote koskee muuta moottoriajoneuvoa tai perävaunua, 30 markkaa;

2) kun rekisteriin tehtyä merkintää on muutettu, 30 markkaa.

*Todistus, joka annetaan erityisenä toimituskirjana tai kirjoitetaan viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan:*

4) todistus siitä, keillä on oikeus kirjoittaa liikennevakuutusyhdistyksen, merimieseläkekassan, eläketurvakeskuksen, työeläkekassan ja maatalousyrittäjien eläkelaitoksen nimi, 10 markkaa;

5) henkilöllisyyden toteamiseksi annettu todistus 10 markkaa.

(6 kohta kumotaan)

*Valtauskirja, luvan myöntävän viranomaisen harkinnan mukaan vähintään 300 markkaa ja enintään 1 000 markkaa, tai jos se annetaan ulkomaalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle taikka sellaiselle suomalaiselle yhteisölle, jonka oikeus omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta on harkinnasta riippuvainen, vähintään 3 000 markkaa ja enintään 5 000 markkaa.*

## Voimassa oleva laki

## Ehdotus

## 12 §

Leimaverosta ovat vapaat toimituskirjat:

58) todistus määrätyle valtakunnan raja-alueelle tai muulle erikseen määrätyle alueelle matkustamista taikka siellä oleskelua tai liikku-  
mista varten.

59) todistus, joka koskee moottoriajoneuvoa varten annettavien tunnusmerkkien väliaikaista käyttöä, sekä moottoriajoneuvon omistusoikeu-  
den siirtymisen johdosta uudelle omistajalle tai haltijalle annettava väliaikaiskuitti.

## 65 b §.

Alkoholilain nojalla tehdystä anniskelusopi-  
muksesta, jolla alkoholiyhtiö antaa oikeuden  
anniskella alkoholijuomia, peritään kalenteri-  
vuosittain leimaveroa annetun anniskeluoi-  
keuden ja sen nojalla harjoitettavan liiketoiminnan  
laadusta ja laajuudesta riippuen vähintään 50  
ja enintään 1 000 markkaa. Vajaalta kalenteri-  
vuodelta suoritettavan veron määrä on yhtä  
monta kahdestoistaosaa kysymyksessä olevan  
kaltaisesta anniskelusopimuksesta säännönmu-  
kaisesti vuosittain suoritettavan veron määrästä  
kuin sopimus käsittää täysiä tai vajaita kalen-  
terikuukausia, kuitenkin vähintään 50 mark-  
kaa. Määräajaksi tehdyn tilapäisen anniskelusopi-  
muksen käsittäessä enintään kymmenen päi-  
vää, vero määrätään edellä sanotuin tavoin niin  
kuin yhdeltä kalenterikuukaudelta, vaikka sopi-  
muksen käsittämät päivät jakaantuisivat kah-  
delle kalenterikuukaudelle.

Milloin voimassa olevaa anniskelusopimusta  
muutetaan anniskeluoikeuden saajan eduksi,  
otetaan uuden sopimuksen voimaantulopäivän  
jälkeiseltä ajalta mahdollisesti jo suoritettu lei-  
mavero vähennyksenä huomioon määrättäessä  
uudesta sopimuksesta suoritettavaa ensimmäi-  
sen tai ensimmäisten kalenterivuosien leimave-  
roa. Jos muutos on vähäinen tai tarkoittaa  
enintään kahden viikon aikaa, se ei vaikuta  
vuosittain suoritettavan veron määrään. Mikäli  
liiketoiminnan laadussa tai laajuudessa on lei-  
maveron määräämisen jälkeen tapahtunut olen-  
nainen muutos, voidaan anniskelusopimuksesta  
perittävän leimaveron määrää korottaa tai alen-  
taa. Sopimuksesta säännönmukaisesti kalenteri-  
vuosittain sekä tarvittaessa erikseen kultakin  
vajaalta kalenterivuodelta suoritettavan leima-  
veron määrää anniskeluverolautakunta. Annis-

## 65 b §

Alkoholiyhtiön antamasta oikeudesta annis-  
kella muita alkoholijuomia kuin keskiolutta on  
suoritettava kalenterivuosittain leimaveroa an-  
niskeluoikeuden ja sen nojalla harjoitettavan  
liiketoiminnan laadun ja laajuuden sekä annis-  
keluoikeuden voimassaoloajan mukaan vähin-  
tään 50 ja enintään 1 000 markkaa. Tilapäi-  
sestä, enintään kuukauden ajaksi annetusta an-  
niskeluoikeudesta on leimavero 50 markkaa.

Leimaveron määrää anniskeluverolautakunta,  
jonka valtioneuvosto asettaa. Lautakunnan toi-  
mikaudesta, kokoonpanosta ja tehtävistä sääde-  
tään asetuksella.

Leimaveron suorittamisesta on vuosittain en-  
nen anniskelun aloittamista esitettävä selvitys  
anniskelupaikkakunnan poliisille.

Anniskeluverolautakunnan päätökseen hae-  
taan muutosta niin kuin leimaverolain 92 §:ssä  
on säädetty.

*Voimassa oleva laki*

keluverolautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä, jotka samoin kuin heidän varamiehensä valtioneuvosto määrää viideksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä ja varajäsenistä on yksi määrättävä valtiovarainministeriön ja yksi sisäasiainministeriön virkamiehistä sekä yksi alkoholiyhtiön ehdottamista henkilöistä. Yhden jäsenistä ja varajäsenistä tulee olla ravintola-alan erityisiin olosuhteisiin perehtynyt.

Leimaveron määräämistä varten on alkoholiyhtiön toimitettava laatimansa anniskelusopimus sekä veron määräämisessä tarvittava selvitys anniskeluverolautakunnalle, jonka tulee palauttaa sopimus päätöksellään varustettuna alkoholiyhtiölle.

Anniskelusopimus on anniskeluverolautakunnan määräämällä leimalla varustettuna ennen anniskelun aloittamista sekä vuosittain ennen kuin anniskelua uuden kalenterivuoden aikana jatketaan, esitettävä anniskelupaikkakunnan poliisiviranomaiselle, jonka tulee tehdä leimamerkit kelpaamattomiksi. Määräaikaisesta anniskelusopimuksesta vero kuitenkin on suoritettava kokonaan ennen anniskelun aloittamista.

Anniskeluverolautakunnan päätöksestä on sillä, jota asia koskee, oikeus valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

*Ehdotus*

## 100 c §

*Leimaverolain tai leimaverolain soveltamisesta annettujen säännösten rikkomisesta tehtävää syytettä, veron perimistä tai valtiolle tai kunnalle tulevan veron määräämistä varten taikka leimaverotuksesta tehtyjen valitusten tutkimista varten on veroviranomaisille kertyneet tiedot tai asiakirjat annettava asianomaisen viranomaisen käytettäväksi. Takavarikosta ja etsinnästä rikosasioissa annetun lain (260/59) 12 §:ssä säädettyin edellytyksin on veroviranomaisille kertyneet asiakirjat ja niistä ilmenevät tiedot annettava vangitsemiseen oikeutetun viranomaisen käytettäväksi muunkin rikoksen kuin verorikoksen selvittämistä varten.*

*Puolisolla tai kuolleen puolison oikeudenomistajilla samoin kuin tuomioistuimen tai tuomarin määräämällä pesänselvittäjällä ja pesänjakajalla on oikeus saada veroviranomaisille kertyneistä asiakirjoista osituksen tai perinnönjaon toimittamiseksi tarvittavia tietoja.*

*Verohallitus voi määrätä leimaverolaskelmista ilmeneviä tietoja annettavaksi valtion ja*

## Voimassa oleva laki

## Ehdotus

kunnan viranomaisille sekä julkisyhteisöille myös muussa kuin edellä tässä pykälässä säädettyssä tarkoituksessa. Verohallitus voi myös määrätä leimaverolaskelmat tai niistä ilmenevät tiedot annettavaksi tilastollista tai tieteellistä tutkimusta varten tällaista tutkimusta suorittavan viranomaisen tai henkilön käytettäväksi.

Veroviranomaisilta tämän pykälän nojalla saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen, ellei toisin ole säädetty tai ellei verohallitus siihen anna lupaa.

## 100 d §

Jokainen on velvollinen pitämään salassa, mitä hän virassaan tai julkisessa toimessaan taikka 100 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa on verotusta varten annetuista tiedoista tai asiakirjoista saanut tietää toisen taloudellisesta asemasta tai liikesuhteista taikka seikasta, joka lain tai erityisen määräyksen mukaan nimenomaa tai asian laadun vuoksi ilmeisesti on pidettävä salassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-  
kuuta 1982.